

can end in murder from hooligan promptings. A special kind of social groups are organized criminal groups, which fight among themselves for spheres of influence.

Key words: *investigation, the murder, the victim's personality characteristics, anti-social lifestyle.*

УДК 343.98.067

О.І. Ревенко

ОСОБА ЗЛОЧИНЦЯ ЯК ЕЛЕМЕНТ КРИМІНАЛІСТИЧНОЇ ХАРАКТЕРИСТИКИ НЕЗАКОННОГО ВИДОБУВАННЯ ВУГІЛЛЯ

Статтю присвячено дослідженню особи злочинця як елемента криміналістичної характеристики незаконного видобування вугілля. Запропоновано класифікацію, визначено ознаки та структура злочинних груп, створених для незаконного видобування вугілля, а також проаналізовано суб'єктно-особистісні властивості їх учасників. Розкрито значення участі кожного з учасників злочинної групи в незаконному видобуванні вугілля. Визначено їх важливість для організації розслідування даного різновиду злочинів.

Ключові слова: *методика розслідування, екологічні злочини, особа злочинця, злочинна група, ознаки особи злочинця, незаконне видобування вугілля.*

Постановка проблеми. Одним із основних і надзвичайно важливих структурних елементів криміналістичної характеристики злочину є особа злочинця. Вивченню особи, яка вчинила злочин, приділяли увагу науковці різних галузей знань: соціологи, кримінологи, криміналісти, спеціалісти у сфері кримінального права, кримінального процесу та інші. У криміналістичному значенні «особа злочинця» – це система узагальнених ознак, що охоплює дані демографічного характеру, деякі моральні властивості та психологічні особливості, які відрізняють конкретну особу від усіх інших [1, с. 182]. Вивчення особи злочинця має важливе значення для висунення та перевірки слідчих версій про причетність до розслідуваного злочину конкретної особи, її розшуку та ідентифікації, для тактично правильної організації проведення окремих слідчих (розшукових) дій і оперативного-розшукових заходів, установлення всіх співучасників злочину, а також інших його обставин [2, с. 35–36].

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідженням особи злочинця займалися такі науковці, як В.П. Бахін, Р.С. Белкін, А.Ф. Волобуєв, А.В. Іщенко, В.К. Лисиченко, Г.А. Матусовський, А.Р. Ратінов, М.В. Салтєвський, В.В. Тіщенко, В.Ю. Шепітько, М.П. Яблоков та ін. Питанням, пов'язаним із дослідженням особи злочинця як елемента криміналістичної характеристики екологічних злочинів, приділяли увагу С.О. Книженко, В.О. Коновалова, Н.В. Нетеса, О.В. Одерій, А.О. Паламарчук, М.В. Перебитюк та ін. Однак особам, які незаконно видобувають вугілля або причетні до вчинення цього злочину, належної уваги в спеціальній літературі приділено не було, що свідчить про складність і багатогран-

ність зазначеної проблеми та потребує подальшого дослідження, а також визначає актуальність цієї статті.

Формування цілей. Метою статті є дослідження особи злочинця як елемента криміналістичної характеристики незаконного видобування вугілля, а також визначення її взаємозв'язків з іншими елементами.

Виклад основного матеріалу. Результати проведеного емпіричного дослідження показали, що в абсолютній більшості випадків (77 %) незаконне видобування вугілля вчиняє група осіб за попередньою змовою, що обумовлює необхідність вивчення кожної особи у взаємозв'язку з іншими учасниками злочинної групи. Груповий характер учинення незаконного видобування вугілля суттєво впливає на механізм злочину, елементний склад його криміналістичної характеристики і, звичайно, на зміст рекомендацій із розслідування злочинів указанного різновиду.

Для злочинних груп, які незаконно видобувають вугілля, характерні такі ознаки організованих злочинних формувань:

- учинення злочину двома й більше особами;
- корислива спрямованість дій її учасників та єдність їхніх намірів щодо незаконного видобування та отримання прибутку після реалізації вугілля;
- учинення злочину об'єднаними зусиллями, спільно (співвиконання) або наявність стійких зв'язків між членами групи, розподіл ролей між співучасниками;
- наявність двостороннього зв'язку, що відбиває їх взаємну обізнаність про спільне вчинення злочину;
- забезпечення транспортними засобами, знаряддями й засобами вчинення злочинів;
- підшукування місць тимчасового приховування знарядь і засобів учинення злочинів, а також збуту незаконно видобутого вугілля;
- наявність корумпованих зв'язків із органами виконавчої влади, природоохоронними та правоохоронними органами, які використовуються для можливої протидії розслідуванню вчинених злочинів, досягнення інших злочинних цілей і завдань.

Системне представлення криміналістичної характеристики злочинних груп, які незаконно видобувають вугілля, може бути засноване на їх криміналістичній класифікації. Як слушно зазначав Г.А. Матусовський, криміналістична класифікація осіб покликана сприяти систематизації злочинів таким чином, аби, користуючись типовими характеристиками окремих груп злочинців, можна було б вирішувати загальні завдання виявлення й розслідування злочинів [3, с. 64]. У науковій літературі розроблено чимало загальних класифікацій осіб, які вчинили екологічні злочини. Наприклад, С.О. Книженко визначає три групи суб'єктів екологічних злочинів: 1) службові особи; 2) спеціально уповноважені особи, на яких покладено обов'язок додержання встановлених екологічних правил;

3) інші особи [4, с. 9]. Заслугує на увагу точка зору М.О. Духна та Ю.Г. Корухова, які серед осіб, які вчиняють екологічні злочини, виділили три умовні групи: 1) відповідальні працівники різних підприємств, організацій та установ, які за характером своєї діяльності зобов'язані дотримуватися природоохоронних правил чи контролювати їх виконання іншими особами; 2) рядові працівники, які можуть скоювати злочини як за своєю ініціативою, так і за вказівкою своїх керівників; 3) особи, які вчиняють екологічні злочини, не обумовлені виробничою діяльністю (полювання, рибальство, порубка) [5, с. 4]. Криміналістична характеристика суб'єктів екологічних злочинів формується не тільки на основі врахування демографічних показників (стать, вік, освіта тощо), а й вимагає врахування специфічних ознак, таких як «екологічність» (оснащеність злочинця; місце і час злочинної діяльності; негативні наслідки діяння; обсяг і тривалість злочинної поведінки тощо) і «користь» (прибутковість злочинної діяльності; організація злочинної діяльності, зв'язки зі збувальниками та іншими співучасниками тощо) [6, с. 70]. Незаконне видобування вугілля можна віднести до високоприбуткових злочинів, які мають стійкий характер, часом добре організовані, забезпечені транспортними засобами, місцями зберігання тощо.

З урахуванням загальної класифікації злочинних груп, наведеної в літературі, а також ґрунтуючись на даних проведеного дослідження, пропонуємо таку класифікацію злочинних груп, які вчиняють незаконне видобування вугілля:

1) за формою співучасті у злочині:

– групи з простою формою співучасті (співвиконавство за попередньою змовою) (87%);

– групи зі складною формою співучасті (організовані групи) (13%).

Практика показує: якщо група осіб, яка вчинила незаконне видобування вугілля за попередньою змовою, залишається своєчасно не викритою й продовжує свою злочинну діяльність, то, як правило, вона поступово трансформується в організовану групу. За вивченими матеріалами кримінальних проваджень (справ) установлено, що повне припинення діяльності зазначених груп мало місце тільки після викриття й затримання організатора групи працівниками правоохоронних органів. В інших же випадках, наприклад, при затриманні працівників, які видобувають вугілля в гірничих виробках або ж займаються транспортуванням незаконно видобутого вугілля, їх місця заповнювалися новими членами, і група продовжувала функціонувати.

2) за ступенем участі злочинців у вчиненні незаконного видобування вугілля:

– злочинні групи, у яких незмінними залишаються лише організатор та максимально наближені до нього особи (співорганізатори), окремі члени групи під час учинення злочинної діяльності змінюються (68%);

– злочинні групи, із незмінним складом, які створюються для вчинення постійної злочинної діяльності (32%);

3) за характером участі злочинців у вчиненні незаконного видобування вугілля:

– злочинні групи, у яких усі члени, включаючи організатора групи, беруть безпосередню участь у вчиненні злочинів (59 %);

– злочинні групи з наявністю у своєму складі формувань чи окремих членів, які безпосередньо не беруть участі в учиненні незаконного видобування вугілля, а виконують злочинні функції щодо планування злочинів, забезпечення «безпеки» злочинної діяльності групи, реалізації викраденого тощо (41 %).

4) залежно від способів збуту незаконно видобутого вугілля можна виділити злочинні групи, які:

– самостійно реалізують вугілля (переважно шляхом торгівлі «з рук у руки») (41 %);

– використовують для реалізації вугілля послуги перекупників (приватні та державні шахти, вугільні склади, конвертаційні центри) (39 %);

– використовують вугілля для власних потреб (20 %);

5) за територією дії злочинні групи, які вчиняють незаконне видобування вугілля, поділяються на:

– регіональні (ті, які діють у межах певної області, у тому числі в межах одного адміністративно-територіального району (село, селище тощо) – 97 %);

– міжрегіональні (тобто ті, що діють у декількох суміжних із ним районах – 3 %);

6) за ознакою збігу місця проживання членів злочинної групи (місця їх постійного знаходження) та місця вчинення незаконного видобування вугілля можна виокремити такі види груп, які:

– незаконно видобувають вугілля виключно в межах адміністративно-територіального регіону, де проживають їх члени (57 %);

– незаконно видобувають вугілля в інших регіонах (32 %);

– незаконно видобувають вугілля як у регіоні проживання, так і в інших регіонах (11 %).

Таким чином, при розслідуванні незаконного видобування вугілля практичні працівники стикаються з певними труднощами, пов'язаними зі встановленням усіх співучасників злочину, конкретизацією їх ролей, викриттям його організатора. Це призводить до удосконалення структури злочинної групи, підвищення рівня кримінального професіоналізму та корумпованості її учасників, придбання нею рис стійкості й згуртованості.

Механізм учинення незаконного видобування вугілля визначає й особливості структури злочинних груп та процес розподілу функцій між їх членами. Аналіз та узагальнення матеріалів кримінальних проваджень (справ) дозволяє зазначити, що вказані злочинні формування мають складну структуру й неоднорідний склад і включають:

1. *Організатора*, який нерідко сам бере безпосередню участь у доставці членів злочинної групи на місце скоєння злочину; у підшукуванні осіб для видобування вугілля; у видобуванні вугілля; у забезпеченні безпеки вчинення злочину, способом спостереження за роботою працівників; у супроводі технологічних та вантажних транспортних засобів до місця реалізації або тимчасового зберігання викраденого тощо (54 %). В інших же випадках організаційні функції організатора полягали лише в інтелектуальному керуванні членами групи та координації їх злочинної діяльності (46 %).

Поряд із організатором досить часто (55 %), діє максимально наближена до нього особа – *співорганізатор (спостерігач)*, який відповідає в групі або за підбір членів групи, або за технічну сторону здійснення незаконного видобування вугілля, або ж за забезпечення безпеки її діяльності.

2. *Виконавців*, які вчиняють злочинні дії, безпосередньо направлені на видобування вугілля з надр. Основним критерієм їх відбору до складу злочинної групи є володіння специфічними навичками (управління технологічними транспортними засобами, праці в гірничих виробках), знання місцевості (склад груп розпирювався за рахунок включення місцевих жителів, які переважно є колишніми пахтарями та знають місця залягання нерозроблених вугільних пластів, або місця покинутих гірничих виробок), а також їх потенційна готовність учинити злочин у небезпечних умовах без дотримання норм безпеки праці. Як організатор, так і інші члени групи, за узгодженням із організатором, залучали до участі в злочинній групі родичів, знайомих, сусідів, товаришів по роботі.

До виконавців слід віднести:

1) «*Машиністів*» технологічних транспортних засобів, призначених для видобутку вугілля (екскаваторів, бульдозерів, тракторів), які працюють у певних організаціях, установах, підприємствах, та під час незаконного видобування вугілля виконують роботи зі зняття родючого шару ґрунту та завантаження вугілля у вантажні транспортні засоби для його транспортування в місце зберігання. У 23 % випадків машиністи входили до складу злочинної групи; у 56 % випадків машиністи до незаконного видобування вугілля були залучені за винагороду та не входили до складу злочинної групи; у решті випадках машиністи технологічних транспортних засобів установлені не були, робота з їх установлення та викриття ні слідчими, ні оперативно-розшуковими працівниками не проводилась.

2) «*Гірників*», тобто осіб, які володіють навичками кріплення гірничої виробки (зведення штучної дерев'яної споруди для запобігання мож-

ливості обвалення навколишніх гірських порід у гірничих виробках), руйнування вугільних пластів, вилучення вугілля на поверхню. У 58 % випадків гірники входили до складу злочинної групи; у 42 % випадків вони були залучені за винагороду та не знали про незаконність видобування вугілля. Цих осіб найчастіше встановлюють правоохоронні органи, але, як показує слідча практика, вони можуть заявити про непричетність до незаконного видобутку вугілля («... я (ми) тільки сьогодні сюди прибули, щоб подивитися, що тут коїться, але ми нічого не видобували...»), як результат – злочин залишається нерозкритим.

3) «Транспортувальників». Ця ланка злочинної групи забезпечує оперативне прибуття та доставку осіб і засобів до місця організації «копанки», транспортування незаконно видобутого вугілля, а також надає можливість членам групи зникнути з місця вчинення злочину в разі небезпеки. Під час вивчення слідчої практики було встановлено, що особи зазначеної категорії осіб у 45 % випадків входили до складу злочинної групи; у 20 % випадків до незаконного видобування вугілля були залучені за винагороду та не входили до складу організованої групи; у решті випадках – установлені не були, робота з їх встановлення та викриття ні слідчими, ні оперативно-розшуковими працівниками не проводилась.

3. *Реалізаторів*, тобто осіб, які спеціалізуються на оптовому збуті незаконно видобутого вугілля (приватним та державним шахтам, вугільним конвертаційним центрам, збагачувальним фабрикам) або роздрібному збуті незаконно видобутого вугілля фізичним особам. Результати опитування 87 працівників слідчих та оперативних підрозділів УМВС України в Донецькій та Луганській областях свідчать, що ця ланка злочинної групи, складається з осіб, які входять (65 %) та не входять (35 %) до складу злочинної групи. Найчастіше реалізатори, які не входять до складу злочинної групи, спеціалізуються на роздрібному збуті незаконно видобутого вугілля фізичним особам «з рук у руки» для пічного опалення.

Зазначимо, що в обвинувальних висновках у 92 % вивчених нами матеріалів кримінальних проваджень (справ) містилося формулювання «невстановлені слідством особи» (стосовно осіб, які передавали організаторам викрадені з державних шахт карти занедбаних виробок; щодо самого організатора злочинної групи; стосовно осіб, які надавали в оренду знаряддя та засоби вчинення злочину; стосовно осіб, які придбали незаконно видобуте вугілля тощо). Крім того, у вивчених матеріалах кримінальних проваджень (справ) були відсутні будь-які відомості, що свідчили б про діяльність співробітників правоохоронних органів зі встановлення співучасників і посібників учинення злочину із числа осіб, які надали автотранспорт, приміщення для приховування незаконно видобутого вугілля, знаряддя та засобів вчинення злочину тощо.

Важливу роль у структурі криміналістичної характеристики груп, які вчиняють незаконне видобування вугілля, відіграють узагальнені відомості про суб'єктно-особистісні властивості осіб, які беруть участь у злочинній діяльності таких груп. Як відмічає М.П. Яблоков, типологічні особливості членів злочинних формувань здебільшого визначаються їх базовою цільовою кримінальною спрямованістю, сферою кримінальної діяльності, регіоном функціонування тощо [7, с. 72]. Розкриваючи зміст типових ознак особи злочинця з позиції криміналістики, зазначимо, що велике значення для слідчого має система криміналістично значущих інформаційних властивостей особи, яка поєднує комплекс притаманних їй взаємопов'язаних та взаємообумовлених біологічних, соціальних та психологічних компонентів, які певною мірою виокремлюють її з навколишнього світу, індивідуалізуючи та характеризуючи її.

Проведене вивчення матеріалів кримінальних проваджень (справ) про факти незаконного видобування вугілля свідчить, що зазначений різновид злочинних посягань учинюється переважно чоловіками (98 %). Жінки не беруть безпосередню участь у вчиненні видобутку вугілля, хоча іноді залучаються як посібники (2 %), наприклад, для заповнення фіктивних документів на перевезення вугілля.

Зазвичай незаконне видобування вугілля з надр учиняють особи різних вікових категорій: від 20 до 30 років – у 21 %; від 31 до 40 років – у 49 % випадків; від 41 до 55 років – у 30 % випадків. Як слушно зазначила Н.В. Нетеса, до процесу незаконного видобування вугілля під безпосереднім керівництвом так званих «наставників» можуть бути залучені підлітки. Рівень розумового розвитку неповнолітньої особи не дає їй можливості усвідомити суспільну небезпечність та протиправність своїх діянь, хоча їй не виключає можливості усвідомлення нею окремих фактичних ознак учиненого злочину. За таких умов набуває актуальності й порушення питання про притягнення безпосереднього виконавця до кримінальної відповідальності за експлуатацію дітей (ст.150 КК України), що дає підстави визнавати неповнолітню особу, яка фактично виконувала певні види робіт, не суб'єктом злочину, а потерпілим від нього [8, с. 299–300].

Більшість злочинців, залежно від роду їх занять, були безробітними та не мали постійного джерела доходів (92 %). Із числа цих осіб, близько 59 % раніше працювали на державних та приватних шахтах. Зазначені відомості свідчать, що ці особи обізнані на кришленні виробок від обвалу гірничої породи, руйнуванні вугільного пласта та вийманні вугілля на поверхню, керуванні технологічними транспортними засобами з видобування та транспортування вугілля. Із числа осіб, які працюють, найчастіше в незаконному видобуванні вугілля брали участь машиністи (41 %), гірники (85 %) та транспортувальники (46 %).

Освітній рівень осіб, які вчиняють незаконне видобування вугілля є невисоким. Так, неповну середню освіту мають 15 %, середню – 28 %, середньо-спеціальну – 36 %, середньотехнічну – 11 % осіб. В інших випадках – вищу освіту.

Проведене дослідження показало, що 85 %, із числа осіб, притягнутих до кримінальної відповідальності за незаконне видобування вугілля, за місцем проживання характеризувалося посередньо. У 80 % вивчених випадків особи, які незаконно видобували вугілля, раніше не притягалися до кримінальної відповідальності, а в 20 % випадків – притягалися до кримінальної відповідальності за інші злочини, не передбачені ст.240 КК України.

Висновки. Підсумовуючи зазначимо, що проаналізовані в статті дані про учасників злочинних груп, які вчиняють незаконне видобування вугілля, дозволять практичним працівникам визначити лінію своєї поведінки на слідстві, більш грамотно побудувати план розслідування, висунути науково-обґрунтовані версії, а також ефективніше організувати свою діяльність із викриття всього ланцюга учасників указанного різновиду злочинів.

Використані джерела:

1. Настільна книга слідчого : [наук.-практ. видання для слідчих і дізнавачів] / М. І. Панов, В. Ю. Шепітько, В. О. Коновалова та ін. – [2-ге вид., перероб. і доп.]. – К. : Вид. Дім «Ін Юре», 2007. – 728 с.
2. Тищенко В. В. Криміналістическое значение связи «преступник – жертва» для методики расследования / В. В. Тищенко // Криміналістика і судебна експертиза : [реп. межвед. науч.-метод. сб.]. – К. : Вища школа, 1978. – Вып. 16. – С. 35–39.
3. Матусовский Г. А. Экономические преступления: криміналістический анализ / Г. А. Матусовский. – Х. : Консум, 1999. – С. 64.
4. Книженко С. О. Криміналістична характеристика та основні положення розслідування екологічних злочинів : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.09. / С. О. Книженко. – Х., 2005. – 19 с.
5. Духно Н. А. Расследование экологических преступлений: лекция / Н. А. Духно, Ю. Г. Корухов.– М. : Юрид. ин-т МИИТа, 2001. – 20 с.
6. Экологические преступления: квалификация и методика расследования / [Гавриш С. Б., Грузков В. Г., Матусовский Г. А. и др.] ; под общей ред. В. Е. Коноваловой, Г. А. Матусовского. – Х. : Консультационная юридическо-аудиторская фирма «Глобус», 1994. – 226 с.
7. Яблоков Н. П. Расследование организованной преступной деятельности / Н. П. Яблоков. – М. : Юрист, 2002. – 172 с.
8. Нетеса Н. Кримінально-правова характеристики суб'єкта порушення правил охорони або використання надр (ст. 240 КК України) / Н. Нетеса // Вісник академії правових наук України. – 2011. – № 3(66). – С. 293–303.

Ревенко О.И. Личность преступника как элемент криминалистической характеристики незаконной добычи угля

Статья посвящена исследованию личности преступника как элемента криминалистической характеристики незаконной добычи угля. Предложена классификация, определены признаки и структура преступных групп, созданных для незаконной добычи угля, проанализированы субъектно-личностные свойства их участников. Раскрыто значение участия каждого члена преступной группы в незаконной добыче угля. Определена степень их важности для организации расследования данной разновидности преступлений.

Ключевые слова: *методика расследования, экологические преступления, личность преступника, преступная группа, признаки личности преступника, незаконная добыча угля.*

Revenko O.I. Personality of the criminal as an element of criminalistic characteristic of illegal of coal mining

Article deals with investigation of offender as an element of criminalistic characteristic of illegal coal mining.

The author of the work done by criminalistic generalization of scientific research to investigate the ecological crimes. Given the general classification of the subjects of ecological crimes set out in the literature, and based on data from the research, the proposed classification of criminal groups who commit illegal coal mining and singled out their features. Criminal groups are classified according to the following criteria: in the form of complicity in the crime; the degree of involvement of criminals; by the nature of involvement of criminals; by the method of sale of illegally extracted coal; by area action; on the basis of place of residence coincidence members of criminal groups (places of their permanent location) and place of commission of illegal coal mining.

The mechanism of illegal coal defines the features of structure of criminal groups and the process of distribution of functions among their members. Based on the results of referrals criminal proceedings author of the article was proposed structure of criminal groups, which includes the organizer; performers (machinists, miners, transports) and distributors. The characteristic of each of the members of the criminal group who participate in illegal coal mining and mentioned their importance in the organization of this kind of crime investigation.

Are generalized information on the subject and personal characteristics (gender, age, education, characteristic of the place of residence, employment, criminal record) persons involved in criminal activities of groups that illegally mined coal. Allocated the typical signs of people, which to some extent distinguish them from the world, demonstrate their individuality and characteristic.

Analyzed in the article the most important in the forensic aspect of the elements of criminal groups who commit illegal coal mining, allowing practitioners to determine a course of conduct the investigation, more competently build a plan investigating indicated variety crimes, to put forward scientifically grounded ver-

sion, and better organize its activities to expose the chain of persons engaged in the illegal mining of coal.

Key words: *methods of investigation, the ecological crimes, the person of the offender, the criminal group, personality of a criminal, illegal coal mining.*

УДК 343.98.06 (477)

К.В. Шахова

**УЗАЄМОДІЯ ПІДРОЗДІЛІВ КАРНОГО РОЗШУКУ
З ОРГАНАМИ ПРОКУРАТУРИ В ПРОЦЕСІ
ПРОТИДІЇ ЗЛОЧИНАМ**

У статті розглянуто суть, поняття, ознаки та особливості взаємодії підрозділів карного розшуку в процесі протидії злочинам із іншими суб'єктами, зокрема органами прокуратури; виокремлено проблемні аспекти взаємодії підрозділів карного розшуку з іншими суб'єктами в процесі протидії злочинності; детально розглянуто окремі питання взаємодії підрозділів карного розшуку та органів прокуратури.

Ключові слова: *узаємодія, підрозділи карного розшуку, органи прокуратури, протидія, злочини.*

Постановка проблеми. Протидія вчиненню злочинів підрозділами карного розшуку повинна здійснюватися при попередженні їх учинення, виявленні та припиненні, а також при проведенні досудового розслідування вчинених злочинів. На наш погляд, однією з основних умов успішної протидії вчиненню злочинів підрозділами карного розшуку є правильно організована взаємодія між ними та іншими суб'єктами, зокрема органами прокуратури, тому необхідним є чітке виокремлення проблемних аспектів зазначеної діяльності.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Під час проведеного дослідження рівня теоретичної розробленості цієї проблеми встановлено, що більшість науковців розглядають її з позиції процесуальної діяльності суб'єктів узаємодії. Між тим, це комплексна проблема, оскільки кінцевою метою взаємодії є своєчасне попередження вчинення злочинів, покращання рівня розслідування кримінальних проваджень за вчиненими злочинами та усунення причин і умов, що передували їх скоєнню.

Недостатнє теоретичне забезпечення цього питання спонукає до більш детального його дослідження ще з тієї причини, що теорія оперативно-розшукової діяльності не може розглядатися у відриві від інших галузей наукового знання, які вивчають злочинність, оскільки всі такі науки знаходяться у взаємозв'язку, тому що вивчають різні сторони одного суспільного явища. У зв'язку з цим, вивчаючи питання взаємодії в рамках ОРД, необхідно розглянути поняття сутності взаємодії. Вивченню проблем узаємодії правоохоронних органів у боротьбі зі злочинністю